

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 10 Ιουνίου 2022
(OR. fr)

9700/22

RESPR 12
FIN 588
ECOFIN 526
ENV 522
CLIMA 251
FISC 122
UD 116
ENER 237
TRANS 341
AGRI 224
COMPET 424

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Έκθεση της Προεδρίας για την πορεία των εργασιών σχετικά με τους νέους ιδίους πόρους

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Προκειμένου να δοθεί συνέχεια στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που διεξήχθη 17-21 Ιουλίου 2020¹, η διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2020² ορίζει την εισαγωγή επαρκών νέων ιδίων πόρων με σκοπό την κάλυψη του ποσού που αντιστοιχεί στις προβλεπόμενες δαπάνες οι οποίες συνδέονται με την αποπληρωμή του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (*Next Generation EU – NGEU*). Η διοργανική συμφωνία θεσπίζει, επίσης, χάρτη πορείας για την εισαγωγή αυτών των νέων ιδίων πόρων και προβλέπει ότι το Συμβούλιο θα αποφασίσει σχετικά με μια πρώτη δέσμη ιδίων πόρων πριν από την 1η Ιουλίου 2022 ενόψει της εισαγωγής τους την 1η Ιανουαρίου 2023. Στο πλαίσιο αυτό, η γαλλική Προεδρία άρχισε συζητήσεις σχετικά με τις προτάσεις για τους νέους ιδίους πόρους: i) οι τομεακοί κανονισμοί που αποτελούν τις νομικές βάσεις για την έγκριση νέων ιδίων πόρων υπεβλήθησαν και εξετάστηκαν από τις αντίστοιχες τομεακές ομάδες εργασίας (ad hoc ομάδα ΜΣΠΑ για τον μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα και ομάδα εργασίας «Περιβάλλον» για το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης) και ii) η πρόταση αναθεώρησης της απόφασης για τους ιδίους πόρους και οι κανονισμοί για την εφαρμογή της απόφασης υπεβλήθησαν και εξετάστηκαν στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας για τους ιδίους πόρους.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει την πρόοδο που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια της γαλλικής Προεδρίας και αποτελεί τη βάση για τις συζητήσεις στο Συμβούλιο ECOFIN.

¹ [EUCO 10/20](#) A29, 145-150.

² Διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (EE L 433I της 22.12.2020, σ. 28).

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Οι εργασίες επικεντρώθηκαν κυρίως στη διεξοδική ανάλυση των τομεακών προτάσεων της Επιτροπής. Αυτό το πρώτο στάδιο είναι απαραίτητο για να μπορέσουν να δημιουργηθούν οι νέοι ίδιοι πόροι. Ως εκ τούτου, οι συζητήσεις σχετικά με τον κάθε ίδιο πόρο μπορούν να ολοκληρωθούν μόνο μετά την έκδοση των σχετικών τομεακών κανονισμών.

Μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ)

Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων προσαρμογής στον στόχο του 55 %, η Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία μηχανισμού συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ). Στο σχέδιο αναθεώρησης της απόφασης για τους ίδιους πόρους, η Επιτροπή προτείνει το 75 % των εσόδων που προκύπτουν από τον εν λόγω μηχανισμό να ενσωματωθεί ως ίδιος πόρος στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Όσον αφορά τον αντίστοιχο τομεακό κανονισμό, το Συμβούλιο ECOFIN κατέληξε σε γενική προσέγγιση στις 15 Μαρτίου³.

Το Συμβούλιο σημείωσε, επίσης, ότι οι εργασίες για τα ακόλουθα δύο ζητήματα, τα οποία δεν καλύπτονται από τον κανονισμό ΜΣΠΑ, θα πρέπει να έχουν προχωρήσει επαρκώς προτού ξεκινήσουν οι διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁴:

- α) ο ρυθμός αύξησης των υποχρεώσεων παράδοσης πιστοποιητικών ΜΣΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 31 του σχεδίου κανονισμού ΜΣΠΑ εξαρτάται από τον ρυθμό δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων στους βιομηχανικούς τομείς που καλύπτει ο ΜΣΠΑ, κατά τα προβλεπόμενα στην οδηγία για το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ·

³ Έγγρ. 7226/22.

⁴ Έγγρ. 7231/2/22 REV 2 και 6978/22.

- β) το ζήτημα του περιορισμού της δυνητικής διαρροής άνθρακα από τις εξαγωγές απαιτεί κατάλληλες λύσεις για την εξασφάλιση της οικονομικής αποδοτικότητας, της περιβαλλοντικής ακεραιότητας και της συμβατότητας με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Μετά το Συμβούλιο ECOFIN της 15ης Μαρτίου 2022, οι εργασίες για τα δύο αυτά ζητήματα συνεχίστηκαν από την Ομάδα «Περιβάλλον», η οποία αφιέρωσε σ' αυτά πολλές συνεδριάσεις προκειμένου να επιτευχθεί συμβιβαστική λύση στο πλαίσιο της αναθεώρησης της οδηγίας για το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ. Επίσης, το θέμα αυτό συζητήθηκε και από την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (1ο τμήμα).

Το Συμβούλιο σημείωσε, επίσης, το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει, επιπλέον, υποβάλει προτάσεις για τους ιδίους πόρους που βασίζονται, μεταξύ άλλων, στα έσοδα από την πώληση πιστοποιητικών ΜΣΠΑ, οι οποίες εξετάζονται προκειμένου να συζητηθούν έως την 1η Ιουλίου 2022, σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2020.

Τέλος, το Συμβούλιο σημείωσε ότι λόγω της θέσπισης του ΜΣΠΑ πρέπει να αναπτυχθεί διμερής, πολυμερής και διεθνής συνεργασία με τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων μέσω της παράλληλης δημιουργίας μιας συμμαχίας χωρών με μέσα τιμολόγησης του άνθρακα ή άλλα συγκρίσιμα μέσα («λέσχη για το κλίμα»), προκειμένου να προωθηθούν φιλόδοξες πολιτικές για το κλίμα σε όλες τις χώρες και να προετοιμαστεί το έδαφος για την παγκόσμια τιμολόγηση του άνθρακα.

Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ (ΣΕΔΕ-ΕΕ)

Στη δέσμη μέτρων «Fit for 55», η Επιτροπή προτείνει την επανεξέταση και επέκταση του πεδίου εφαρμογής του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ): προτείνει επίσης τη δημιουργία χωριστού συστήματος εμπορίας εκπομπών για τους τομείς των κτιρίων και των οδικών μεταφορών. Στο σχέδιο αναθεώρησης της απόφασης για τους ίδιους πόρους, η Επιτροπή προτείνει το 25 % όλων των εσόδων που προκύπτουν από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ να ενσωματωθεί ως ίδιος πόρος στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Όπως προβλέπεται στη διοργανική συμφωνία του Δεκεμβρίου 2020, αυτός ο νέος ίδιος πόρος θα βασίζεται στο ισχύον σύστημα εμπορίας για τις σταθερές εγκαταστάσεις, καθώς και στον τομέα των αερομεταφορών (για τον οποίο θα τεθούν σε πλειστηριασμό πρόσθετα δικαιώματα) και στην επέκταση του συστήματος στις θαλάσσιες μεταφορές. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει αυτός ο ίδιος πόρος να καλύπτει επίσης τα έσοδα από το νέο χωριστό σύστημα εμπορίας εκπομπών για τον κατασκευαστικό τομέα και τον τομέα των οδικών μεταφορών.

Για την εξέταση της πρότασης αναθεώρησης της οδηγίας για το ΣΕΔΕ-ΕΕ, η γαλλική Προεδρία έθεσε σε εφαρμογή ένα εντατικό πρόγραμμα εργασίας: μέχρι στιγμής, έχουν πραγματοποιηθεί 16 συνεδριάσεις ομάδων εργασίας.

Τον Μάρτιο του 2022, οι υπουργοί Περιβάλλοντος πραγματοποίησαν στοχευμένες συζητήσεις σχετικά με την πρόταση που αφορά τη θέσπιση χωριστού ΣΕΔΕ-ΕΕ για τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές, καθώς και σχετικά με την πρόταση που αφορά το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα.

Έκτοτε, οι εργασίες συνεχίζονται με σταθερό ρυθμό στα αρμόδια όργανα.

Πυλώνας 1

Οι εργασίες για την εφαρμογή των κανόνων σχετικά με την κατανομή των φορολογικών δικαιωμάτων μεταξύ δικαιοδοσιών («πυλώνας 1») συνεχίζονται εντός του πλαισίου χωρίς αποκλεισμούς των ΟΟΣΑ/G20 για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση των κερδών (στο εξής: πλαίσιο χωρίς αποκλεισμούς). Στο σχέδιο αναθεώρησης της απόφασης για τους ιδίους πόρους, η Επιτροπή προτείνει να αποδοθεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ το 15 % των φορολογητέων κερδών των πολυεθνικών επιχειρήσεων που ανακατανεμήθηκαν σε κάθε κράτος μέλος, στο πλαίσιο του πυλώνα 1.

Στόχος των εργασιών στο πλαίσιο χωρίς αποκλεισμούς του ΟΟΣΑ/G20 είναι η ανάπτυξη πολυμερούς σύμβασης (MLC). Μόλις ολοκληρωθούν οι εργασίες αυτές, η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει πρόταση οδηγίας για την εφαρμογή της συμφωνίας σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ και με τις απαιτήσεις της ενιαίας αγοράς.

Δέσμη ιδίων πόρων

Όσον αφορά τη δέσμη ιδίων πόρων, οι τεχνικές εργασίες πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με τις τομεακές εργασίες. Με βάση ερωτήματα που έθεσαν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή παρέσχε απαντητικά στοιχεία επί συγκεκριμένων τεχνικών ζητημάτων: i) μακροοικονομικές παραδοχές, υποκείμενα στοιχεία και μεθοδολογία που εφάρμοσε η Επιτροπή στην πρότασή της, ii) αιτιολόγηση των συντελεστών για κάθε ίδιο πόρο (25 % για το ΣΕΔΕ, 15 % για τον πυλώνα 1 και 75 % για τον ΜΣΠΑ) και iii) επεξηγήσεις σχετικά με τον μηχανισμό αυτόματης προσαρμογής ανωτάτων ορίων του ΠΔΠ με βάση τα ποσά που εισπράττονται ως νέοι ίδιοι πόροι με σκοπό την αποπληρωμή του δανεισμού μέσω του NGEU.

Η ομάδα ιδίων πόρων άρχισε επίσης την εξέταση των προτάσεων για τη διάθεση των νέων ιδίων πόρων (MAR 3) και για τα εκτελεστικά μέτρα του συστήματος ιδίων πόρων (IMSOR). Οι εν λόγω προτάσεις MAR 3 και IMSOR, που υπεβλήθησαν από την Επιτροπή στις 14 Μαρτίου, προσδιορίζουν, αντίστοιχα, τη διάθεση των τριών νέων ιδίων πόρων στον προϋπολογισμό της ΕΕ και τις διατάξεις που ισχύουν για τον έλεγχο και την εποπτεία, συμπεριλαμβανομένων των ισχυουσών υποχρεώσεων αναφοράς.

Τέλος, όπως προβλέπεται στον οδικό χάρτη για τη διοργανική συμφωνία, η Επιτροπή θα προτείνει νέους πρόσθετους ιδίους πόρους έως το 2024. Η Επιτροπή ανέφερε ότι οι νέες αυτές προτάσεις θα μπορούσαν να υποβληθούν εκ των προτέρων.

Με βάση τη διοργανική συμφωνία, τις εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα και την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τις τομεακές προτάσεις που δημοσίευσε η Επιτροπή, καλούνται τα κράτη μέλη να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με:

- *την εισαγωγή αυτών των νέων ιδίων πόρων για την εξασφάλιση της αποπληρωμής του σχεδίου ανάκαμψης της ΕΕ·*
- *το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους.*
